

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
3.Bf.302/2024/21. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Budapesten, 2025. február 20. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

í t é l e t e t:

Az emberölés bűntettének kísérlete miatt Terhelt1 ellen indult büntetőügyben a Nyíregyházi Törvényszék 2024. május 2. napján kelt 6.B.206/2023/66. számú ítéletét megváltoztatja.

A szabadságvesztés tartamát 14 (tizennégy) évre enyhíti.

A bíróság tájékoztatja Terhelt1 vádlottat és Név1 sértettet arról, hogy ha a lefoglalás megszüntetéséről és a dolog kiadásáról szóló határozat vagy a dolog átvételére vonatkozó felhívás, továbbá a jogerős határozat közlésétől számított három hónapon belül nem veszi át a dolgot, akkor a dolog az állam tulajdonába kerül.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Terhelt1 vádlott által az elsőfokú ügydöntő határozat kihirdetésétől a mai napig letartóztatásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámítani rendeli.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

[1] A Nyíregyházi Törvényszék a 2024. május 2. napján kihirdetett 6.B.206/2023/66. számú ítéletével Terhelt1 vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 160. § (1) bekezdésbe ütköző és a (2) bekezdés d) pontja szerint minősülő emberölés bűntettének kísérletében, ezért 17 év szabadságvesztés büntetésre és 10 év közügyektől eltiltás mellékbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát fegyházban határozta meg és megállapította, hogy a

vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható. A vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámítani rendelte, továbbá rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjelekről és a felmerült bűnügyi költség viseléséről.

[2] Az ítéletet az ügyészség tudomásul vette, a vádlott eltérő minősítés és enyhítés végett, míg a védő eltérő minősítés, a tényállás téves megállapítása és enyhítés miatt fellebbezést jelentett be.

[3] Az ítélet elleni fellebbezések elbírálása iránt indult másodfokú eljárásból a meghatalmazott védő személyére figyelemmel a Kúria a 2024. július hó 31. napján kelt Bkk.III.992/2024/3. számú végzésével a Debreceni Ítéltábla bíráit kizárta, és a másodfokú eljárás lefolytatására a Fővárosi Ítéltáblát jelölte ki.

[4] A védő a fellebbezése írásbeli indokolásában a vádlott javára előterjesztett fellebbezést változatlan formában fenntartotta. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete a Be. 592.§ (2) bekezdése szerinti részleges megalapozatlanságban szenved, az elsőfokú bíróság a tényállást hiányosan állapította meg, és a megállapított tényekből a további tényekre helytelenül következtetett. Indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a Be. 593.§ (1) bekezdés a) pontja alapján a tényállást helyesbítve a cselekményt erős felindulásban elkövetett emberölés büntette kísérleteként minősítse. Kifejtette azt is, hogy az elsőfokú bíróság a védelem által feltárt bizonyítékok elvetésénél az indokolási kötelezettségének nem tett maradéktalanul eleget, számos körülményt nem, vagy nem helytálló logikával értékelt, így többek között nem tulajdonított mérlegelése során kellő jelentőséget annak, hogy

[5] – a vádlott kiskorú gyermeke általában nem aludt az cím25. számú ingatlanban azokon a napokon, amikor a vádlottnak másnap nem volt szabadnapja, ilyen legfeljebb két esetben fordult elő,

[6] –a vádlott az esti telefonhívások, üzenetváltások alatt tisztában volt azzal, hogy felesége a cím32 lakásban tartózkodik tanú6 társaságában, a kommunikáció kezdeményezése a házastársak között ekkor kölcsönös volt, nem egyirányú,

[7] –hajnalban nem a vádlott hívására érkezett az ingatlanhoz a sértett, hiszen a megbeszélésüknek megfelelően mindenképp jönnie kellett volna, 5 óra 17 perckor a vádlott csak azért hívta a sértettet, hogy megtudja, hogy tanú7ól hazaért-e, valamint mert szeretett volna beszélni vele a történetekről,

[8] – a vádlott új kapcsolatot létesített, amellyel a sértett féltékenységét is kivívta, ami cáfolja azt az elsőbírói következtetést, hogy nem tudott volna beletörődni a házasságuk megromlásába.

[9] A vádlott védekezése alapján, amely szerin a vádbeli éjszakán sem Névl, sem a kutyája nem tartózkodott otthonában, a vádlott pedig a hajnali hívást tanú7 házánaál kezdeményezte, megkérdőjelezte a cellainformációk adatainak helytálló voltát. Az ominózus hívásoknál arra hívta fel a figyelmet, hogy a hívásindítás helye és ideje alapján megállapítható, hogy a vádlott telefonja 1 perc 17 másodperc alatt három, a város különböző helyein lévő telefontoronyra is felcsatlakozik, ebben az időpontban a vádlott a cím26 szám alatti ingatlannál, Névl pedig az ingatlanon belül tartózkodott. Ennek alátámasztását látta abban, hogy mind a sértett, mind a vádlott a cím27 utcai toronyra is csatlakozott, amit a telefontoronyok hajnali időpont miatti kisebb leterheltségével magyarázott. A hajnali hívásokat kezdeményező terhelt helyzetének meghatározásához továbbra is elengedhetetlennek tartotta informatikai szakértő bevonását. Sérelmezte a vádlott és a sértett közötti, illetve a sértett és tanú7 tanú közötti viber és facebook kapcsolatra vonatkozó adatok beszerzését célzó bizonyítási indítvány elutasítását, mivel nézete szerint csak ezen a módon lehetett volna tisztázni a vádbeli éjszaka történéseit, és ellenőrizni a sértett szavahihetőségét, akinek vallomása a tényállás alapjául szolgált.

[10] Tényállási hiányént jelölte meg azt, hogy az elsőfokú bíróság elmulasztotta annak feltüntetését, hogy a sértett flegma, lekezelő hangnemben beszélt a vádlottal, noha éppen az a körülmény váltotta ki a vádlottból a „fékevesztett indulatot”, hogy a sértett letagadta az éjszakai találkozóját tanú7val. Mindezekre figyelemmel tévesnek ítélte azt az elsőbírói következtetést, hogy az indulatot az elkövető személyében rejlő ok váltotta ki, véleménye szerint a vádlott tudatot elhomályosító indulata külső, méltányolható okból származott, amely találkozásukat követően azonnal kirobbant, így alapul szolgálhat a privilegizált eset megállapítására.

[11] A bünteteskiszabási körülmények kapcsán idézte a Btk. 82. § (4) bekezdését, amely a kísérlet esetében biztosítja az ún. kétszeres leszállás lehetőségét, ezzel ellentmondva annak az elsőbírói következtetésnek, hogy a cselekmény kísérleti szakasza jelen ügyben súlytalanná vált. Annak a ténynek, hogy a vádlott az egyébként teljesen kiszolgáltatottá vált sértett bántalmazását abbahagyta – még abban az esetben is, ha a sértett „halottnak tetette magát” — enyhítő jelentőséget tulajdonított. Véleménye szerint a terhelt öngyilkossági kísérlete tényszerűen igazolja elkeseredettségét és megbánását, még akkor is, ha az önsértés életét nem veszélyeztette, így ugyancsak az enyhítő körülmények sorába tartozik. Az elsőfokú bíróság elmulasztotta értékelni a bünteteskiszabása körében azt is, hogy a vádlotti cselekmény egy hosszasan elhúzódó, végletesen megromló, mindkét oldalról indulatokkal fűtött házastársi kapcsolat záró akkordja volt, azaz a vádlott nem előzmények nélkül, egy számára idegen embert bántalmazott. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetést még abban az esetben is eltúlzottnak tartotta, ha a másodfokú bíróság nem osztja a cselekmény minősítését illető védelmi álláspontot. A Nyíregyházi Törvényszék által kiszabott büntetés a bírói gyakorlat szerint a befejezett emberölés minősített esetét jellemző büntetésnek felel meg, amire figyelemmel a büntetés lényeges enyhítését indítványozta.

[12] A fellebbezéshez mellékelte az annak alapjául is szolgáló vádlotti észrevételt, amelyet a vádlott azzal az összegzéssel zárt, hogy Név1 „következetesnek” ítélt vallomásai előre felépítettek és kitaláltak, tanú7val egyeztetettek, tanú6 vallomása logikátlan, és életszerűtlen, amelyben a tanú lényeges részleteket eltitkol, illetve a valóságtól eltérően, egyoldalúan állít be abból a célból, hogy a vádlottat rossz színben tüntesse fel, lejárassa. Ilyen elfogult megnyilvánulásnak tartotta azt, hogy tanú6 csak a vádlott féltékenykedését domborította ki, és a házastársak közötti vagyoni jellegű nézeteltérésekről is elfogultan számolt be. Életszerűtlen megállapításnak tartotta azt is, hogy annak ellenére, hogy a vádlott kezdett új kapcsolatba, mégis őt jelölték meg olyan személyként, mint aki féltékeny volt a sértettre. Valótlannak tartotta a sértettnek és tanú7nak azt a vallomását, hogy még csak nem is látták egymást soha, mert 2022 szeptemberében ugyanabba az edzőterembe jártak. Végezetül úgy vélte, hogy az igazságügyi pszichológus szakértői, és az igazságügyi elmeorvosszakértői vélemény is megalapozza a tudatszűkült állapot fennállását.

[13] A vádlott fellebbezését – a 2025. január 29-én előterjesztett írásbeli indokolásában – új iránnyal egészített ki, a Be. 592.§ (2) bekezdése alapján az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására utasítását indítványozta. Emellett eljárási szabálysértésként hivatkozott arra, hogy a bíró a siettetésével megfosztotta attól a jogától, hogy a sértett vallomását megismerhesse, és neki kérdéseket tehessen fel, amivel védekezési jogát csorbította.

[14] Érvelése szerint az elsőfokú bíróság a tényadatokból, okirati bizonyítékokból és tanúvallomásokból téves következtetéseket vont le, az eseményeket nem tudta globális összefüggéseiben szemlélni, a tényállást iratellenes, önellentmondásos, logikátlan bizonyítékokra alapította, a vádlott igazát figyelmen kívül hagyta. Önellentmondást vélt felfedezni abban, hogy a sértett jogi képviselője a 2023. február 28. napján megtartott folytatólagos tanúkihallgatás során indítványt tett a vádlott és a sértett híváslistájának

beszerzésére, noha ekkor még nem állt rendelkezésre a vádlott írásbeli vallomása, és nem merült fel tanú7 szerepe sem. Felhívta arra is a figyelmet, hogy ha a vádlott tisztában lett volna azzal, hogy tanú7 védekezését nem támasztja alá, akkor nem ragaszkodott volna tanúkénti meghallgatásához. Meggyőződése szerint, ha a nyomozó hatóság más megközelítésből hallgatta volna meg a tanút, akkor tanú7 eltérő tartalmú vallomást tett volna. Hangsúlyozta azt is, hogy Név1 sértett és tanú7 tanú bármikor tudtak kommunikálni és vallomásukat egyeztetni. A vádlott által felvázolt gondolatmenet szerint, ha Név1 sértett tanúvallomása igaz lenne, és Terhelt1 nem látta volna a sértettet tanú7 tanú házánál, akkor nem történt volna veszekedés és szóváltás sem, nem alakult volna ki a vádlott rendkívüli pusztító indulata. Véleménye szerint a bűncselekmény bekövetkezése előtti pillanatokra nézve alapvető ellentmondás van a sértett vallomásában a tekintetben, hogy történt-e érzelmileg túlfűtött veszekedés Név1 sértett és Terhelt1 vádlott között. Az igazságügyi pszichológus szakértő véleménye alapján életszerűtlen és logikátlan megállapításnak tartotta azt, hogy a vádlottban felhalmozódó rendkívüli indulat-gyűlem minden külső ok nélkül, öngerjesztőleg jöjjön létre. Téves, és az iratoknak is ellentmondó az az elsőbírói megállapítás, hogy Terhelt1 indulata „nem okozott tudat szűkült állapotot”. Utalt arra is, hogy az igazságügyi szakértők előtt a vádlott a cselekményről, illetve annak kiváltó okáról nem nyilatkozott, arról csak az eljárás későbbi szakaszában tett részletes vallomást, erre figyelemmel elengedhetetlennek tartotta a szakértői vélemény kiegészítését, illetve új szakértő kirendelését, amelyre az eljárás nyomozási és bírósági szakaszában is tett a védelem indítványt. Ezzel kapcsolatban idézte a 2024. február 1-jei tárgyaláson meghallgatott szakértő2 igazságügyi elmeorvos szakértőt, aki jelezte, hogy nem ismerte az anyagot, tárgyalási jegyzőkönyvet sem kapott, de abban az esetben, ha ismerik a háttérét a konfliktusnak, akkor jobban lehetne érteni a történeteket. Nem kapott kellő súlyt véleménye szerint az a tény sem, hogy a vádlott a bűncselekményt megelőzően két alkalommal is öngyilkosságot próbált meg elkövetni, illetve nem értékelte a szakértő azt a gondokkal terhelt élethelyzetet sem, amelyről a vádlott részletesen beszámolt. Véleménye szerint az igazságügyi elmeorvos szakértők előtt olyan összefüggések maradtak feltáratlanul, amelyek nélkül megfelelő szakmai választ nem adhattak. Nem teljesült a Be. 190.§ (1) bekezdésben írt követelmény sem, miszerint a szakértő köteles megismerni az eljárás feladatának teljesítéséhez szükséges iratait. Az cselekmény előzményeinek helyes és logikus sorrendjét úgy állította fel, hogy először Név1 nem tudta feldolgozni azt, hogy a vádlott mással új párkapcsolatot kezdett, emiatt zsarolta meg a vádlottat tanú7val, aki a zsarolás hatására szakított új partnerével, ám Név1 mégsem tudott hosszú távon megbocsátani a vádlottnak, és újra felvette a kapcsolatot tanú7val, ami közvetlenül vezetett a drámai eseményekhez.

[15] A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség Bf.245/2023/9. számú átiratában a védelmi fellebbezéseket nem találta alaposnak. A bejelentett fellebbezések irányultságára figyelemmel a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése alapján teljeskörű felülbírálatra tett indítványt. Álláspontja szerint a törvényszék az elsőfokú eljárás során a szükséges és lehetséges bizonyítást lefolytatta, ítéleti tényállását - a vádlott ténybeli, azonban a bűnösség tekintetében a Be. 161. §-a szerinti privilégizált emberölést megalapozó erős felindulásban történő elkövetésre hivatkozó védekezésével szemben - sértett1 sértett, tanú13, tanú7, tanú14, tanú12, tanú10, tanú9, tanú15, tanú11, tanú4, tanú5, tanú2 és tanú3 tanúk vallomására, az igazságügyi genetikai, pszichológus, elmeorvos és orvosszakértők szakvéleményére, a beszerzett híváslista és cellainformációkra, továbbá az egyéb okirati bizonyítékokra alapozta.

[16] Az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat egyenként és összességében is értékelte, mérlegelési tevékenységéről részletesen számot adott. Bizonyítékértékelő tevékenysége keretében arra is okszerű magyarázatul szolgált, hogy a vádlott által hivatkozott, az emberölési kísérletet közvetlenül megelőző méltányolható okból származó erős felindulás oka miért nem foghat helyt, nevezetesen: a sértett helységekre érkezése előtt nem a vádlott által

mondott helyen, hanem a saját nyíregyházi cím³² lakásában tartózkodott, így a vádlott nem is láthatta őt tanú⁷ lakásánál, ennél fogva a sértett nem is „hazudtolhatta meg őt”. Ezen tényeket a sértett és tanú⁷ tanú vallomásán túl a híváslisták és cellainformációk is teljes mértékben alátámasztják.

[17] A fentiek miatt a vádlottnak és védőjének az eltérő minősítés, illetve a tényállás téves megállapítása miatt bejelentett fellebbezését az ügyészség alaptalannak tartotta, hiszen azzal a bíróság mérlegelési tevékenységét támadják, amely a megalapozott tényállásra figyelemmel a másodfokú eljárásban a Be. 591. § (1) bekezdésére figyelemmel eredményre nem vezethet.

[18] Helytállónak tartotta az elsőfokú bíróságnak a különös kegyetlenséggel való elkövetés, mint minősítő körülmény körében kifejtett álláspontját is, mivel a különös kegyetlenséget a jelen, átlagosat lényegesen meghaladó szenvedéssel járó, gátlástalanul véghezvitt ölési cselekmény, figyelemmel az elkövetés eszközeire, a kitartó szándékra, a célzott testtájakokra, a sérülések helyére, számára és az erőbehatások erejére is maradéktalanul kimeríti. A cselekmény brutalitását a hosszabb távú következmények is jelzik, nevezetesen, hogy a sértett az őt ért trauma miatt jelenleg is pszichológus szakember segítségére szorul, illetve nyakát és arcát ért sérülései nyomait - mások által jól láthatóan – maradandó módon viselni fogja.

[19] A bűnösségi körülményeket illetően az elsőfokú bíróság indokolását helytállónak tartotta, a büntetéskiszabási körülmények megfelelő értékelésével kiszabott szabadságvesztés büntetés, valamint a közügyektől eltiltás mellékbüntetés az ügyészi átirat szerint a speciális és generális prevenciót is megfelelően szolgálja, erre figyelemmel az enyhítést célzó fellebbezések teljesítésre nem látott indokot. Az elsőfokú bíróság járulékos kérdésekben hozott rendelkezéseket – a Be. 321. § (5a) bekezdése szerinti kiegészítés mellett – ugyancsak helytállónak tartotta. Mindezek alapján indítványozta, hogy az ítéltábla a Nyíregyházi Törvényszék elsőfokú ítéletét - a bűnjel kiadásra vonatkozó rendelkezés kiegészítésével, illetve a vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetését követően letartóztatásban töltött idő beszámításával - a Be. 604. § (1) bekezdés a) pontjára figyelemmel, a Be. 605. § (1) bekezdése alapján hagyja helyben.

[20] A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezések elbírálására a Be. 599.§ (1) bekezdése alapján nyilvános ülést tűzött ki.

[21] A vádlott a nyilvános ülésen személyi körülményeiről nyilatkozott.

[22] A vádlott védője fellebbezése írásbeli indokolásával egyezően szólalt fel, fenntartotta a fellebbezésnek mind az eltérő jogi minősítés megállapítását, mind a kiszabott büntetés enyhítését célzó irányát. Az elsőfokú ítélet Be. 592.§ (2) bekezdés a) és d) pontjából fakadó részleges megalapozatlanságának a kiküszöbölését indítványozta az írásbeli perorvoslatban foglalt érvek alapján.

[23] Az eltérő jogi minősítést illetően a 3/2013 BJE határozat I/6. pontjában foglaltak alapján arra hivatkozott, hogy a felindulást kiváltó ok megítélése nem szűkíthető le a cselekmény elkövetését közvetlenül megelőző eseményekre, hanem a történések egész folyamatát, az eset összes körülményei kölcsönhatásában és folyamatosságában kell vizsgálat alá vonni. A jogegységi határozat alapján a sértett magatartása lehet az egyik olyan külső ok, amely a privilegiált eseteknél fokozottan vizsgálendő. A bírói gyakorlat jól körülhatárolja privilegiált eset kritériumait, az eseti döntések szerint ennek megállapításához az ép lélektani alapon kialakult indulat olyan magas foka szükséges, amelynek következtében az elkövető belső egyensúlya megbomlik, elveszti önkontrollját, tudatszűkült állapotba kerül, azonban a felindulást kiváltó ok nem tekinthető méltányolhatónak, ha az indulatot kiváltó okot az elkövető felróhatóan maga idézte elő.

[24] Az EBH 2009. B.1.-es eseti döntést azért tartotta kiemelésre érdemesnek, mert az ítélet indokolásából kitűnően az elsőfokú bíróság a vádbeli reggelt szorosán megelőző eseményekre koncentrált, annak ellenére, hogy a családi kapcsolatok megromlása egy hosszú folyamat, ami a védelem álláspontja szerint a vádbeli cselekményben kulminálódott, és torkolt ebbe a megmagyarázhatatlan fékevesztett indulatba. Az idézett eseti döntés szerint az indulat ép lélektani alapon alakul ki akkor is, amikor valamilyen külső behatás folytán az érzelmek rövid idő leforgása alatt oly mértékben uralkodnak el az egyénen, hogy az akarat elhatározási folyamat időben és térben is jelentősen leszűkül. Utalt arra, hogy védelem elmondása szerint ezen az éjszakán olyan események történtek – amelyeket az elsőfokú bíróság nem állapított meg – nevezetesen, hogy látta a feleségét egy másik férfi házában. A védelem álláspontja szerint jelentősége van annak, hogy ez a tényleges találkozás eredményezte a vádlott indulatát.

[25] A BH. 1989.342. számon közzétett jogeset szerint az erős felindulás fennállását és az indulat intenzitását az azt megelőző események folytonosságában való elemzése alapján, és az elkövető pszichikai tulajdonságaival összefüggésben vizsgálva kell megítélni. A védő érvelése szerint a vádlott által előadottak épp azt támasztják alá, hogy egy külső ok eredményezte az indulat reggeli kirobbanását. A védő párhuzamot vont a BH. 2006.140. számú eseti döntéssel, amely szerint az erős felindulásban elkövetett emberölés büntette állapítható meg akkor, ha az elkövetőt, aki különélő házastársát az életközösség helyreállítására akarja rávenni, békülési próbálkozása közben a házastársa az önérzetét megalázó kijelentésekkel illeti. Rámutatott arra is, hogy jelen ügyben is volt olyan időszak, amikor mind a vádlott, mind a sértett partnerek voltak abban, hogy a kapcsolatukat megjavítsák, amely körülménynek komoly jelentősége volt a tényállásban foglalt drasztikus események megtörténtében.

[26] A BJD 1061. számú eseti döntés alapján arra hivatkozott, hogy a fiziológiás indulat gyakran eredményezi a visszaemlékezés teljes vagy részleges kiesését. Az a tény, hogy a vádlott az eljárásban hosszú ideig nem szólalt meg, a vádlott elmondása szerint arra vezethető vissza, hogy bizonyos dolgok kiestek az emlékezetéből, és ennyi idő kellett ahhoz, hogy összerakja a történeteket, amely körülmény az indulat kialakulása és intenzitása megítélésénél is szerepet kell, hogy kapjon. Hangsúlyozta azt is, hogy a méltányolható ok kérdésében csak az elkövető és a sértett között fennálló érzelmi viszony alapján lehet dönteni. Azt a kérdést vizsgálva, hogy a sértett magatartásának jogellenesnek kell-e lennie ahhoz, hogy a privilegizált eset megállapítható legyen, az eseti döntések, így a BH2000. 461-es számon megjelent döntés alapján arra az álláspontra helyezkedett, hogy a sértett nem jogellenes magatartása is alkalmas lehet az elkövető méltányolható okból keletkezett elindulásának a kiváltására. Szerelemföltés esetén az ítélkezési gyakorlat a méltányolható okból keletkezést eredményező hatást akkor ismeri el, ha ezt a lappangó indulatot valamely külső ok lobbantja olyanná, amely a cselekmény véghezvitelét eredményező kitöréshez vezet. A védelem álláspontja szerint jelen ügyben is felmerült, hogy a kapcsolat hosszú ideig tartó megromlása után egy szikra is elegendő a drasztikus és brutális végkifejlethez. Az erős felindulás további feltételét a végrehajtás rögtönösségét is megállapíthatónak vélte a hajnali találkozás függvényében, továbbá a BJD 6335 számú esti döntésre is utalt, mivel álláspontja szerint ezekben az eseti döntésekben vannak olyan körülmények, amelyek ellentétesek az elsőfokú bíróság által elfoglalt állásponttal a cselekmény minősítését illetően.

[27] A fellebbezés másodlagos, a kiszabott büntetés enyhítését célzó irányával kapcsolatban arra utalt, hogy a cselekmény befejezett kísérletkénti minősülése nyilvánvalóan nem zárja ki a privilegizált eset kísérletének a megállapítását. Véleménye szerint az elsőfokú bíróság nem tulajdonított jelentőséget a büntetés kiszabása során annak az objektív körülménynek sem, hogy a sértett túlélte a bűncselekményt. A büntetlen előéletű vádlott

esetében a cselekmény kísérleti szakban rekedt volta mellett eltúlzottnak tartotta a kiszabott büntetést, amely tartamát tekintve többszörösen minősülő befejezett emberölés bünteteskiszabási gyakorlatának felel meg. Az enyhítő körülmények nagyobb nyomatékkel történő értékelése alapján a kiszabott szabadságvesztés büntetés lényeges enyhítését indítványozta.

[28] A vádlott az ügy érdemére tett nyilatkozatában arra hivatkozott, hogy annak ellenére, hogy bekövetkezett ez a bűncselekmény, hiszi magamról, hogy jó ember. Logikus racionális gondolkodásúnak tartja magát, aki mindig keresi a tudás és meggyőződés lehetőségét. Felelevenítette, hogy milyen sokkhatásként érte az, amikor a cselekmény hajnalán szembesült azzal, hogy a sértett tanú7-nál van, majd megtapasztalta hazudozó, gúnyolódó, megalázó viselkedését, ami a bűncselekmény kirobbanásához vezetett. Továbbra is aggályokat fogalmazott meg a sértett, tanú7, tanú6 és tanú14 tanúk szavahihetőségét, valamint az eljárás pártatlanságát és tisztességességét illetően. E helyen is sérelmezte az előterjesztett bizonyítási indítványok elutasítását. Az elsőfokú bíróság meglátása szerint a „logikai fonalat szofisztikus kontextussal helyettesítette”. Sérelmezte azt is, hogy a tényállást egy mitomániás, gyűlölettől fűtött sértett tanúvallomására és az ő baráti köréhez tartozó emberek tanúvallomásaira alapította. A cselekmény előzményeinek jelentőségét domborította ki, felvázolva, hogy milyen gyötrelmes állapot egy érzelmileg bántalmazó házasságban élni egy érzelmileg instabil feleség mellett, akinek az infantilis szeretet-rohamai és érzelmi bántalmazásai váltogatták egymást. Véleménye szerint minden bizonnyal a sértett akart bosszút állni rajta azért, mert új kapcsolatot alakított ki. Saját magának többször feltette a kérdést, és a mai napig nem tud választ adni arra, hogy a benne rejlő indulat hogyan tudott ilyen pusztító mértéket ölteni. Elmondta, hogy őszintén megbánta a történeteket, a bűncselekmény hozadékaként tönkrement az élete, elvesztette a feleségét, a gyermekét, a munkáját, az egzisztenciáját, mindent, ami fontos volt számára. Kifejezte azt az óháját, hogy szeretne mielőbb új életet kezdeni, feleségétől bocsánatot kérni, gyermekét felelős szülőként nevelni, ezért az ítéltáblától a legenyhébb büntetés kiszabását kérte.

[29] A sértetti képviselő a védelmi fellebbezéssel kapcsolatban arra mutatott rá, hogy a felek közösen döntöttek azt el, hogy külön fognak élni, felnőtt emberek módjára, közös döntést hoztak arról, hogy új életet kezdenek. A jogi képviselő álláspontja szerint a privilegizált eset az erős felindulás vonatkozásában nem foghat helyt. Az elsőfokú bíróság helyesen indokolta meg azt, hogy miért nem fogadta el a terhelt védekezését, a bizonyítási indítványokat indokoltan utasította el. A sértett vallomását sem objektív adatok, sem szubjektív tanúvallomások nem cáfolták, azonban véleménye szerint még az sem lehetne oka a menthető felindultságnak, és annak, hogy a vádlott a sértettel szemben pusztító indulatot alkalmazzon, ha a vádlott látta volna a sértettet tanú7-val. Felhívta a figyelmet arra is, hogy amikor a terhelt – elmondása szerint – egy pillanatra kitisztult és látta azt, hogy mit tett a szeretett nővel, akkor sem próbálta visszafordítani a tettét, a csodának köszönhető az, hogy a sértett életben maradt. Nem ítélte őszintének és hitelesnek a vádlott bocsánatkérését sem, mivel nem a saját hibáját tárta fel, hanem a másik személy felelősségét firtatta. Mindezen körülményekre figyelemmel az elsőfokú bíróság által kiszabott szankciót nem találta eltúlzottnak.

[30] A vádlott javára bejelentett fellebbezések közül az enyhítést célzó fellebbezéseket ítélte megalapozottnak a másodfokú bíróság.

[31] A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Be. 590.§ (1) bekezdése alapján a fellebbezésekkel megtámadott elsőfokú ítéletet, az azt megelőző bírósági eljárással együtt a (2) bekezdésben meghatározott terjedelemben bírálta felül a Be. 599.§ (1) bekezdés szerinti nyilvános ülésen. A másodfokú bíróság vizsgálta az ítélet megalapozottságát, az ítéletnek a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására vonatkozó

rendelkezéseit, valamint az indokolás helyességét és az eljárási szabályok megtartását, tekintet nélkül arra, hogy ki, milyen okból fellebbezett. Az elsőfokú ítélet egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező további rendelkezései a Be. 590.§ (7) bekezdése alapján hivatalból képezték a másodfokú felülbírálat tárgyát.

[32] A másodfokú bíróság megállapította, hogy a kerületi bíróság az eljárást a perrendi szabályok betartásával folytatta le. A vádlott írásbeli fellebbezésében és az utolsó szó jogán felhozott érv, miszerint a bíróság az eljárás úgy folytatta le, mintha nem is akart volna meglátni semmilyen olyan körülményt, ami a vádlott védekezését támasztja alá, illetve, hogy előre eldöntött koncepció alapján hozott döntést, a Be. 608. § (1) bekezdés b) pont szerinti hatályon kívül helyezési okra hivatkozásként értelmezhető. A Be. 14. § (1) bekezdés e) pontban meghatározott kizárási ok szerint bíróként nem járhat el az, akitől az ügy elfogulatlan megítélése egyéb okból nem várható. A pártatlanság követelményének van egy szubjektív, a bíró magatartásában rejlő és egy objektív, a szabályozásban megnyilvánuló követelménye (36/2013. (XII. 5.) AB határozat, Indokolás [48] (21/2016. (XI. 30.) AB határozat Indokolás [38]). A bíró elfogultságára vont következtetésnek konkrét ténybeli alapokon nyugvónak kell lennie, ugyanis azt a törvényi feltételt, miszerint az ügy elfogulatlan megítélése valamely bírótól nem várható, csak az adott konkrét ügy valóságos tényei alapján lehet megállapítani, s csak olyan feltárt adatok alapján, amelyek a bíró pártatlansága iránt észszerű (megalapozott) kételyt ébresztenei alkalmasak (EBH2014. B.4. II.).

[33] A vádlott az elsőfokú eljárással szemben a bizonyítási indítványok elutasítását, a sértetti vallomással kapcsolatos védekezési jogának megsértését és a bizonyítékok egyoldalú értékelését kifogásolta, a másodfokú bíróság meglátása szerint alaptalanul. Az elsőfokú bíróság nem zárkozott el eleve a védelmi bizonyítási indítványok elől, azoknak számos esetben helyt adott: védő indítványára hallgatta meg tanúként tanú11t és tanú12t is, ugyancsak védelmi indítványra szerezte be a vádlott és Név1 sértett által használt SIM kártyához tartozó hívásforgalmi adatokat (híváslista, cellainformáció) a 2022. május 01. napjától 2022. szeptember 30. napjáig terjedő időintervallumra, illetve a szakértő2 és szakértő3 igazságügyi szakértő megidézésére irányuló védelmi indítványnak is helyt adott. A tárgyalás vezetése, a bizonyítás felvétele során helyteleníthető bírói megnyilatkozások a büntetőügy irataiból kitűnően nem történtek, az eljárás során annak sem volt jele, hogy a bíró eleve eldöntötte az ügy kimenetelét, ilyen körülményre a vádlotti fellebbezés sem hivatkozott. Az elsőfokú bíróság az eljárási szabályoknak megfelelően járt el a sértett kihallgatása, és a vádlott távollétben felvett bizonyítás ismertetése során is, perrendszerűen kezelte az elutasított bizonyítási indítványokat is. Ami a bizonyítékok mérlegelését és az indokolási kötelezettség teljesítését illeti, az az eljárás során biztosított rendes jogorvoslat keretében vizsgálható, önmagában azonban nem eredményezheti az ügyben eljáró bíró kizárását az, ha a bíróság nem a vádlotti szempontrendszernek megfelelően értékeli a bizonyítékokat, vagy következtetéseiben nem a vádlott által várt eredményre jut, kivéve, ha ezen magatartása az ügyben résztvevő személyekkel szemben szubjektív pártatlanság kritériumainak a megsértését jelenti, vagy az eljárás résztvevői számára, illetve külső szemlélő számára objektíven észlelhetően egy olyan személyi kapcsolatrendszer része, mely az eljárás egyes résztvevőjéhez vagy más személyhez – aki meghatározó az eljárás lefolytatása menetében fűződő kapcsolatrendszer okán – kapcsolódása miatt objektíven is feltételezhetővé teszi, hogy ezen személyes kapcsolatra figyelemmel az eljárás elfogulatlan lefolytatása tőle nem várható – megsértését jelenti (BH2022. 91.[108]). E körülmények a jelen ügyben hiányoznak. A vádlott ezt a gondolatmenetet fordította visszájára azzal, hogy nem a bíró elfogultságát mutató objektív körülményeket jelölt meg, hanem a bíróság – vádlott számára kedvezőtlen – döntéséből következtetett a bíróság pártos hozzáállására.

[34] A törvényszék a perrend további releváns szabályait is megtartotta. Nélv sértett az eljárás tárgyát képező cselekmény kirívóan erőszakos jellege, illetve a vádlotthoz fűződő viszonya alapján (a Be. 81.§ (2) bekezdés c) és d) pontja) különleges bánásmódot igénylő személy, e minőségét már a nyomozó hatóság is megállapította, és e minősége alapján az elsőfokú bíróság nem önkényesen, hanem a Be. 85.§ (1) bekezdés h) pontja alapján biztosította a sértett számára azt, hogy a tanúvallomása során ne találkozzon a vádlottal. Ennek következtében törvényesen korlátozta a vádlott jelenléti jogát a tárgyaláson a Be. 86. § (2) bekezdés c) pontja alapján. A vádlott távollétében felvett bizonyítást ismertette, és biztosította azt a lehetőséget is, hogy a vádlott a sértettnek kérdéseket tegyen fel, és vallomására észrevételt tegyen, a vádlott e jogával élt, joggyakorlásával szemben – a 6.B.206/2023/31. számú jegyzőkönyv tanúsága szerint – a bíróság sem tartalmi, sem időbeli korlátot nem szabott, a vádlott így alaptalanul hivatkozott védelmi jogosítványainak csorbítására. Így a törvényszék nem vétett olyan, ún. relatív eljárási szabálysértést sem, amely lényeges hatással lett volna az eljárás lefolytatására, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására, illetve az intézkedés alkalmazására, a bizonyítás törvényességére vonatkozó rendelkezéseket betartotta, a büntetőeljárásban részt vevő személyek a vádemelés után a törvényes jogaikat a törvénynek megfelelően gyakorolhatták.

[35] A bizonyítási eljárás egyebekben is a törvényi szabályoknak megfelelően folyt. A törvényszék a vádlott, és a tanúk kihallgatását, a szakértők meghallgatását megelőzően törvényes figyelmeztetéseket, kioktatásokat alkalmazott, az okirati bizonyítékokat megfelelő formában tette a bizonyítás anyagává. Jelen ügyben a kihallgatott tanúk között szerepeltek a vádlott rokonai is, az elsőfokú bíróság helyesen ismerte fel, hogy ezek a rokoni kapcsolatok a perrend szabályai szerint mikor minősülnek hozzátartozói viszonyoknak, és a vádlott hozzátartozóit törvényesen figyelmeztette az őket megillető mentességi jogukra. Perrendszerűen kezelte az eljárás során előterjesztett bizonyítási indítványokat is, ezek közül azokhoz, amelyeket pervezető végzéssel elutasított, az ítélet indokolásában (elsőfokú ítélet utolsó bekezdés) a Be. 561.§ (3) bekezdés f) pontjára figyelemmel indokolást fűzött.

[36] Az elsőfokú ítélet érdemi felülbírálatának perjogi akadálya nem volt.

[37] A másodfokú bíróság Terhelt1 vádlottnak a Be. 561. § (3) bekezdés b) pont alapján feltüntetett személyi körülményeire vonatkozóan megállapított tényeket az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok, valamint a terhelt nyilvános ülésen tett nyilatkozata alapján azzal egészíti ki, hogy a vádlott állatgondozó szakképesítést szerzett. Az elsőfokú ítéletben megjelölt tartozása már nem áll fenn. Kiskorú gyermekéről szülei segítségével gondoskodik, akik havi rendszerességgel támogatják anyagi lehetőségeikhez képest a gyermeket. Gyermekével jelenleg nem tud kapcsolatot tartani, de e jogának biztosítás végett családjogi per van folyamatban.

[38] Az ítéltábla mellőzi a [3] bekezdés utolsó két mondatát, mivel a vádlott cselekményének motivációja, a tette mögött rejlő pszichés folyamatok megjelölése nem a személyi körülmények körébe tartozik, a megfogalmazás feltételezésen alapuló tartalma miatt sem lehet része a személyi körülmények leírásának vagy a tényállásnak. A vádlott féltékenységet pedig a tényállás [8] bekezdése is rögzítette.

[39] A másodfokú bíróság a felülbírálat eredményeképpen megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállás alapos és hiánytalan felderítése érdekében a tárgyalás anyagává tette mindazokat a bizonyítékokat, amelyek az ügy eldöntése körében releváns adatokat tartalmaznak, a tényállás ugyanakkor a Be. 592. § (2) bekezdés a) pontjában meghatározott megalapozatlansági hibában szenved, mert egyes részletkérdéseket illetően kis mértékben hiányos.

[40] A részbeni megalapozatlanság kiküszöbölése érdekében a másodfokú bíróság a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja szerint eljárva az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma alapján az alábbiak szerint pontosítja, egészíti ki a tényállást:

[41] A tényállás [14] bekezdésének utolsó mondatát Névl sértett vallomása és az orvosszakértői vélemény alapján kiegészíti azzal, hogy a vádlott egy alkalommal – közepes erővel – a bal halántékán ütötte meg a sértettet, aki az ütés erejétől leesett a földre. A [15] bekezdésben rögzíti, hogy a sértett hátát ért szúrásokat a vádlott közepes-nagy erővel ejtette, a [16] bekezdését azzal helyesbíti, hogy a vádlott a sértett torkát közepes-nagy erővel szúrta megmindkét oldalán a kezében lévő késsel. (584/2022. számú igazságügyi orvosszakértői vélemény 12. o.).

[42] A fenti változtatásokkal a tényállás a Be. 592. § (2) bekezdésben felsorolt hibáktól és hiányosságoktól mentessé vált és a Be. 593. § (3) bekezdés alapján a másodfokú eljárásban irányadó volt.

[43] A törvényszék a Be. 164. § (1)-(3) bekezdésében írtakra figyelemmel ügyfelderítési kötelezettségének körültekintően tett eleget, a bizonyítás a vádiratban foglalt cselekmény egészére és a büntetőjogilag releváns valamennyi tényre kiterjedt. Az elsőfokú bíróság indokoltan utasította el az informatikai szakértő kirendelésére és a vádlott és a sértett közötti, illetve a sértett és tanú7 tanú közötti viber és facebook kapcsolatokra vonatkozó adatok beszerzésére irányuló bizonyítási indítványokat. A vádlott védekezése szempontjából jelentős kérdésre, hogy a sértett és tanú7 lakcíméről melyik bázisállomásra lehet felcsatlakozni, a egyéb érdekelt1 – a bíróság megkeresésére – kategorikus választ adott, amely így szükségtelenné tette ebben a kérdéskörben további szakértői bizonyítás lefolytatását. Névl sértett és tanú7 az eljárás során következetesen számoltak be arról, hogy mióta ismerik egymást, a vádlott fellebbezésével szemben egyikük sem állította azt, hogy „még csak nem is látták egymást soha”, csupán azt, hogy nem volt köztük szorosabb, intim kapcsolat és a sértett sosem járt a tanú házában. Azt a tényt, hogy a sértett hol tartózkodott a hajnali négy óra körül, számos bizonyíték tanúsítja, további információt – még ha megismerhető lenne is tartalmuk – a felek közötti messenger és viber üzenetváltások sem hordoznának.

[44] A vádlott hivatkozott az igazságügyi elmeorvos-szakértői vélemény kiegészítésére, vagy új szakértő kirendelésére irányuló bizonyítási indítvány törvénysértő elutasítására. Ezzel a kifogással a vádlott egyrészt a perrendszerű eljárást, másrészt a tényállás megalapozottságát támadta. Az elsőfokú bíróság eljárási szabálysértést az alábbiakra figyelemmel nem valósított meg. A védő a 2023. október 26. napján megtartott tárgyaláson indítványozta szakértő2 és szakértő3 igazságügyi szakértők megidézését arra a kérdésre, hogy a vádlottnál a féltékenységgel kapcsolatos indulat élelilektani alapon szerveződött indulat volt-e, vagy kóros lélektani alapon robbant ki. Az elsőfokú bíróság a szakértőket a tárgyalásra idézte, lehetőséget biztosított az eljárás szereplőinek arra, hogy kérdéseket intézzenek hozzájuk, a szakértők a kért felvilágosítást számukra megadták, így mivel a szakértői vélemény egyebekben tartalmazta a jogszabályban előírt kötelező tartalmi elemeket, egyértelmű volt, önmagával, illetve a szakértő rendelkezésére bocsátott adatokkal nem volt ellentétes, helyességéhez nem fért nyomatékos kétség, további kiegészítésre, vagy új szakértő kirendelésére nem volt szükség, amelyre egyébként védelmi indítvány sem irányult.

[45] Nem találta megalapozottnak a vádlottnak azt az álláspontját sem, hogy a szakértők nem ismerték a terhelt eljárási nyilatkozatait, a cselekmény motivációja körében előadott védekezését. A nyomozó hatóság a szakértőnek átadta a rendelkezésre álló teljes iratot, amely a vádlott írásbeli vallomását ekkor még valóban nem tartalmazta. A szakértők vizsgálati módszere közé tartozott a vizsgált személy adott üggyel kapcsolatos mentális reprezentációjának (gondolatai, érzései) feltárása is az irányított exploráció során, amely feltárás tartalmi elemei bizonyítékként nem értékelhetők, azonban az a szakértői

megállapításoknál felhasználhatóak voltak. A tárgyaláson a bíróság a szakértők elé tárta a vádlottnak a bírói szakban előterjesztett, a nyomozás során benyújtott írásbeli vallomással egyező védekezését, amely ismeretében a szakértők változtatás nélkül tartották fenn a véleményüket, így a vádlott alaptalanul hivatkozott arra, hogy az elmeállapotát lényeges körülmények ismerete nélkül véleményezték az igazságügyi szakértők.

[46] Az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségét a Be. 561. § (3) bekezdés d) pontjában írtak szerint példásan teljesítette, részletesen megvizsgálta és összevetette a rendelkezésre álló bizonyítékokat és számot adott arról, hogy a tényállás megállapításánál milyen bizonyítékokat és miért fogadott el, kitért a vádlotti védekezés elvetésének, és a tényállásban szereplő terhelti cselekvőség megállapításainak indokaira is.

[47] A tényállás megalapozatlansága abból fakadt, hogy az elsőfokú bíróság elmulasztotta feltüntetni az orvosszakértői vélemény alapján azt, hogy a vádlott milyen erejű ütest mért a sértettre a hűsklopfolóval, illetve milyen erővel okozta a szúrt sérüléseit. A sértett vallomása és az orvosszakértői vélemény alapján az első sérülés helye is pontosan meghatározhatóvá vált.

[48] A másodfokú bíróság további megalapozatlanságot nem észlelt. Az elsőfokú bíróság ítéletében kitért a megállapított tények és az azt alátámasztó bizonyítékok közötti logikai összefüggésnek az ismertetésére, és logikus érvekkel mutatta be bírói meggyőződés kialakulását is. A bizonyítékok egybevetésének és értékelésének a leírása, az egyes bizonyítékok hitelességének és bizonyító erejének megmagyarázása, a bizonyítékok meggyőző erejét alakító tényezők bemutatása körében az ítéltábla hibát, vagy hiányosságot nem tapasztalt.

[49] A vádlott vallomását egybevetette Név1 sértett és a tanúk vallomásaival, a híváslista és cellainformációk adataival, a egyéb érdekelt1 által megküldött tájékoztatással, az igazságügyi szakértői véleményekkel is. A vádlott és a sértett viszonyát és a párkapcsolatuk jellemzőit illetően a sértett és a házaspárt közelebbről ismerő tanúk vallomására támaszkodva fogadta el helyesen a vádlott felgerjedő féltékenységre vonatkozó állításokat. Bár a vádlott igyekezett az eljárás előzményeinek más hangsúly adni azzal, hogy ő alakított ki új kapcsolatot, és a sértett volt az, aki ezt nem tudta feldolgozni, azonban az eljárás tényszerű adatai, és a vádlott vallomása is azt igazolja, hogy a vádlottban munkált a sértett elvesztésével kapcsolatban emocionálisan túlfűtött, nagy belső feszültségeket jelentő indulat. A vádlott saját érzelmeit úgy írta le, hogy kezdett elhatalmasodni rajta az a félelem, hogy elveszíti feleségét, hiába könyörgött, hogy beszéljék meg kapcsolatukat, úgy tűnt, hogy a sértettet már nem érdekli, úgy érezte, hogy „teljesen becsavarodik”. Emellett tényszerűen igazolható az is, hogy a cselekményt megelőző napokban félóránként hívogatta feleségét, sőt odáig ragadtatta magát, hogy tanú7n is számon kérte rajta a sértettel való viszonyát, valamint a sértett barátnőivel (tanú13ával és tanú16val) is hosszasan beszélt annak érdekében, hogy meggyőzzék a sértettet a kibékülésről, továbbá színleg öngyilkossági kísérletet is eljátszott a sértett visszaszerzése érdekében, a vádbeli hajnalon pedig magára hagyva 20 hónapos kislányát a sértett ellenőrzésére indult. Mindez egyértelműen alátámasztja azt az elsőbírói megállapítást, hogy az elhagyástól való félelem olyan feszültséget hozott létre a vádlottban, amelyet nem tudott megfelelően kezelni.

[50] Az igazságügyi elmeorvosszakértői véleményekre támaszkodva jutott arra a helyes következtetésre az elsőfokú bíróság, hogy a vádlott esetén kóros elmeállapot nem állt fenn sem általánosan, sem a cselekmény elkövetése során aktuálisan sem. Az igazságügyi elmeorvosszakértők szerint a kóros indulati reakciót jellemző tudatborulást, vagy tévelyélményt a vádlott esetében nem lehetett kimutatni, a vádlott indulata éplélektani alapon, féltékenységből alakult ki, amely a személyiségéből fakadóan – a megfelelő kontroll hiányában – eldurvult. Az elsőfokú ítélet [74] bekezdésében foglaltakat szakértő2 igazságügyi

szakértő véleménye alapján azzal helyesbíti a másodfokú bíróság, hogy a vádlott féltékenysége, mint minden indulatnak tudatszűkítő hatása van, azonban ez az indulat nem volt kóros, kóros szintű tudatborulás nem lépett fel a vádlottnál.

[51] Éppen ezért volt szükséges azt is megvizsgálni, hogy az eset összes körülményei alapot adhattak-e az élelektani alapokon nyugvó menthető okból eredő indulati cselekmény megállapíthatóságára. A törvényszék tárgyszerűen, a bizonyítékok törvényes mérlegelésével állapította meg a sértett magatartásából eredő, erős, elborult tudati állapotot okozó felindulás hiányát.

[52] A vádlott nem vitatta a sértett bántalmazását, és annak vádiratban leírt brutális módját sem. Nélv1 sértett arról, hogy mely testtájékon, hány alkalommal, milyen eszközzel érte ütés és szúrás következetesen, az orvosi dokumentációkkal, a helyszíni szemle jegyzőkönyven foglaltakkal, és az orvosszakértői véleménnyel összhangban számolt be. Bár a sérülések leírása az orvosi dokumentációkban meglehetősen hiányos, azonban ez relevanciával azért nem bír, mert az elkövetés eszköze, a támadás ereje és a megsértett testtájék, amely minden esetben létfontosságú szervet jelentett (pajzsmirigy verőér, tüdő, nyakcsigolya nyúlvány) ettől függetlenül is aggály nélkül megállapítható.

[53] A vádlott védekezése szempontjából döntő jelentősége annak van, hogy a bűncselekmény elkövetését közvetlenül megelőzően érte-e olyan hatás, amely a sértettel szemben kirobbant indulatát magyarázza. E kérdést vizsgálva helyesen tulajdonított jelentőséget az elsőfokú bíróság a sértett és tanú7 egybehangzó vallomását objektív bizonyítékként igazoló cellainformációknak, amely alapján kétség nélkül vethető el a vádlott azon állítása, hogy a sértettet hajnalban tanú7 lakásánál látta. Az ominózus hajnali hívások időpontjában (4.30-4.31 között) a vádlott telefonja valóban több telefontoronyra csatlakozott fel, ezek közül azonban valamennyi bázisállomás (cím28., cím29., cím30, cím31) – a egyéb érdekelt1 tájékoztatása (elsőfokú bírósági irat 54. szám) szerint – a sértett lakóhelyének lefedésére szolgál, tanú7 lakóhelyének lefedésére pedig nem alkalmas, így a vádlott védekezését cáfoló bizonyítékok zárt rendszerét a fellebbezésben megjelölt körülmény sem ingatta meg.

[54] Összességében rögzíthető, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában részletesen számba vette a rendelkezésre álló bizonyítékokat. Nyomon követhető és ellenőrizhető módon megindokolta, hogy a megállapított tényeket mi alapján találta bizonyítottnak, az indokolás a perrendi szabályoknak megfelelő. Mérlegelő tevékenysége nem állt ellentétben a logika szabályaival, teljeskörű volt, ténybeli következtetései okszerűek. A bizonyíték bizonyító ereje felülmérlegelésének főszabály szerinti tilalma akkor törhető át, ha az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat hiányosan értékelte, iratellenes megállapításokat tett, tényből tényre helytelenül következtetett. Az ítéltábla azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság ilyen hibát nem vétett, mérlegelő tevékenysége az eljárási törvény előírásainak maradéktalanul megfelel, az általa megállapított tényállás csupán kisebb hiányosságokból fakadó megalapozatlansági hibában szenved, amelyet az elsőfokú bíróság által elvégzett mérlegelő tevékenységet tiszteletben tartva, a bizonyítékok elsőfokú bíróság által meghatározott bizonyító erejét nem érintve, az iratok alapján orvosolt a másodfokú bíróság.

[55] Az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére és cselekményének jogi minősítése is helyes és törvényes, egyben maradéktalanul megfelel az élet és testi épség büntetőjogi védelméről szóló 3/2013. Büntető jogegységi határozatban megjelölt iránymutatásoknak is.

[56] Az ítéltábla egyetértett az erős felindulás hiánya kapcsán kifejtett elsőbírói érveléssel is.

[57] A 3/2013. Büntető jogegységi határozat I/6. pontjában írtakat figyelembe véve leszögezhető, hogy az indulat hatása alatti elkövetés egymagában még nem alapozza meg az emberölés privilegizált alakzatát. Az események egész folyamatát egymással összefüggésben vizsgálva kell állást foglalni abban, hogy az ölési cselekményt kiváltó éplélektani alapon képződött tudatot elhomályosító intenzitású indulat az elkövetőben külső körülmények hatására alakult -e ki, és erkölcsileg bizonyos fokig menthető-e a kialakulása (BH2012. 214.). A törvényszék által elfogadott aggálytalan igazságügyi elmeorvos szakértői vélemény szerint a vádlott beszámítási képessége birtokában volt, ezért tényként kezelendő, hogy a cselekménye nem vezethető vissza kóros elmeállapotból eredő tudatszűkült állapotra. Az irányadó tényállás alapján az elsőfokú bíróság helyesen vonta le azt a következtetést, hogy a vádlott által megjelölt sérelmek (idegen férfival töltötte az éjszakát, majd letagadta a nyilvánvaló találkozását) nem voltak valóságok, az a találkozás, amely a védelem szerint a vádlott indulhatnak a kirobbanását eredményezte nem történt meg, így nem nyújt alapot a menthető okból eredő felindulás megállapítására. Meg kell jegyezni azt is, hogy a férjétől már régebben elhidegült, külön ingatlanban önálló életet kezdő házastárs új kapcsolat iránti igénye sem tenné morálisan menthetővé a vádlott emiatti indulatát, különösen úgy, hogy már a vádlott is – felesége előtt sem titkoltan – új párkapcsolatot alakított ki. A vádlott esetleges meghazudtolása, flegma válasza, mint jelentéktelen sérelmet követő túlméretezett indulatkitörés méltányolható ok hiányában ugyancsak nem alapozta volna meg a Btk. 161. § megállapítását. Önmagában nem alapozza meg az erős felindulásban elkövetett emberölés megállapítását az elkeseredettség, a sértődöttség, vagy kizárólagosan az idegfeszült állapot sem.

[58] Ahogy a védő is hivatkozott rá, a cselekmény tágabb előzményeit is vizsgálni kell, mivel az erős felindulás fennállását az elkövetés konkrét körülményeit és az indulat intenzitását az azt megelőző események folyamatosságában való elemzése biztosítja, és mindezt az elkövető pszichikai tulajdonságaival összefüggésben kell megítélni (BH1989.342.). A vádlott és sértett kapcsolatát szélesebb perspektívából nézve – a történések egész folyamatát, az eset összes körülményeit kölcsönhatásában és folyamatosságában vizsgálva – sem utal semmi arra, hogy a vádlott hosszan tartó, folyamatos gyötetésnek, megaláztatásnak lett volna kitéve a kapcsolatban. A valóságban a vádlott nárcisztikus személyiségjegyei miatt nem tudta feldolgozni a sértettel való szakítást, személyisége gerjesztette, duzzasztotta a benne kialakult féltékenységet ily mértékűvé, ilyen körülmények mellett kifejlődő indulat sem erkölcsileg menthetőnek, sem pedig a szokványost meghaladó mértékű, súlyos sérelemből eredőnek nem tekinthető. A sértett magatartását nézve nemhogy a jogellenesség, de a morális kifogásolhatóság sem jellemezte, az tény, hogy szakításukat hosszas vívódás és több kibékülési kísérlet előzte meg nem ad okot a sértettel szemben ilyen intenzitású felindulásra.

[59] A különös kegyetlenség megítélése körében az elsőfokú bíróság helytállóan vette számba azokat a körülményeket, amelyekből arra következtetett, hogy az elkövető tudata az elkövetés idején átfogta a végrehajtás különös kegyetlenségét. A vádlott a cselekményt különösen kitartó szándékkal követte el, feleségét és közös gyermekük édesanyját tizenhárom rendben bántalmazta, már az első lenyűgöző erejű, húsklopfolóval a sértett halántékára mért ütés után is folytatta a már érdemi ellenállásra képtelen sértett bántalmazását, a használhatatlanná vált eszközök helyébe újabb, az élet kioltására ugyancsak alkalmas eszközöket keresett, a támadással – a sértett kétségbeesett kiáltása és gyermekének sírása ellenére is – csak akkor hagyott fel, amikor a sértettet halottnak hitte. Mindezekből arra lehet következtetni, hogy Terheltl vádlott az egyenes szándékú emberölést kirívó brutalitással, a társadalmi közfelfogás szerinti elembertelenedett módon fejtette ki, mely a másodfokú bíróság álláspontja szerint is alkalmas a különös kegyetlen minősítő körülmény megállapítására.

[60] A Btk. 80. § (1) bekezdés értelmében a büntetést, céljának szem előtt tartásával, a törvényben meghatározott keretek között úgy kell kiszabni, hogy igazodjék a bűncselekmény tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalomra veszélyességéhez, továbbá az egyéb súlyosító és enyhítő körülményekhez. A bíróság feladata az ítékezés során olyan nemű és mértékű joghátrány alkalmazása, amely kifejezi a társadalom megítélését az adott cselekménnyel kapcsolatban, ugyanakkor figyelemmel van az elkövető által megvalósított magatartásra és alanyi társadalomra veszélyességére is.

[61] Ahogyan a bünteteskiszabás során értékelhető tényezőkről szóló 56/2007. számú BK vélemény is rögzíti, a bíróság által megállapított minősítéshez kapcsolódó büntetési keret – figyelembe véve a Btk. Általános Része rendelkezéseit is – büntetést meghatározó alapvető tényező. Ez jelöli ki azokat a határokat, amelyek között a súlyosító és enyhítő – összefoglalóan a büntetést befolyásoló – körülmények a büntetést alakíthatják. Ezeket tehát nem elvont általánosságban, nem mechanikusan, hanem a konkrét ügy tényeire vonatkoztatva, egymással egybevetve, összefüggésükben kell értékelni, és a határozatban megindokolni. Nem a számuk, hanem az adott esetben meglévő hatásuk a döntő a büntetés meghatározásánál. Az elkövetett bűncselekmény tárgyi súlya, a vádlott személyében rejlő társadalomra veszélyesség, az enyhítő és súlyosító körülmények együttes értékelése mellett kell megválasztani a vádlottal szemben az adott ügyben a büntetési célok elérését biztosító joghátrányt.

[62] A törvényszék a büntetés kiszabása során irányadó körülményeket helyesen vette számba, azokat az alábbiakkal pontosítja a másodfokú bíróság. A cselekmény óta eltelt két és fél év alatt a vádlott mindvégig személyi szabadságot korlátozó bírói engedélyes kényszerintézkedés hatálya alatt állt, ami további nyomatékot ad az időmúlásnak (56. BK vélemény III/10. pont), ugyanakkor az időmúlásnak túlzott jelentőség továbbra sem tulajdonítható arra figyelemmel, hogy minél súlyosabb a bűncselekmény, annál hosszabb az az idő, amely enyhítőként értékelhető (BKv. III. 10.) A vádlott megbánása másodfokú eljárásban tett nyilatkozata alapján sem tűnt maradéktalanul őszintének, mivel abban visszatérően megjelent a felelősségelhárítás motívuma, a sértett, és más kívülálló személyek hibáztatása, sőt feleségének sértő jellemzése (mitomániás, gyűlölettől fűtött) is, így enyhítő körülményként nem értékelhető. Az eredményt el nem érő sérelem, a sértett halálának elmaradása mellett létrejött tényleges sérülés – mely jelen esetben az életveszélyes sérülések, illetve a maradandó fogyatékoság hátrahagyásával gyógyuló sérülések – ugyan nem súlyosító körülmény, de csökkenti a kísérlet enyhítő hatását, ahogyan az is, hogy a kísérlet befejezett és közeli, így annak nyomatéka kisebb súlyú. (56/2007. BK vélemény III/1. pont).

[63] A törvényszék által Terhelt1 vádlott terhén megállapított bűncselekményt a törvény tíz évtől húsz évig terjedő, vagy életfogytig tartó szabadságvesztéssel fenyegeti. A törvényalkotó a különös részben szereplő büntetési tételkeret meghatározásával - a társadalmi értékrendet is közvetítve - az elkövetett magatartást a legsúlyosabb bűncselekmények között helyezte el. A büntetés kiszabásánál mérlegelni kell azt is, hogy milyen ténylegesen bekövetkező eredménnyel járt és, hogy az elkövető oldalán a társadalmi együttélési normákkal szembeni tartós szembe helyezkedés, vagy azokat semmibe vevő szilárd attitűd megállapítható-e, ez utóbbira elsődlegesen a vádlott büntetett előéletére vonatkozó adatok adnak eligazítást. E szempontok alapján a másodfokú bíróság álláspontja szerint a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés eltúlzott, a vádlott és a védő enyhítésre irányuló fellebbezését az ítéltábla alaposnak találta. E körben az ítéltábla nagyobb súllyal tartotta indokoltnak értékelni a cselekmény kísérleti szakban megrekedését, valamint azt, hogy a vádlott büntetlen előéletű volt, amely körülményeket az elsőfokú helytállóan sorolta fel az irányadó bünteteskiszabási körülmények között, de annak nyomatékát nem megfelelő súllyal vette figyelembe. A másodfokú bíróság megítélése szerint az elsőfokú ítéletben kiszabott

szabadságvesztés büntetésnél rövidebb tartamú szabadságvesztés büntetés felel meg a kísérleti szakban rekedt cselekmény konkrét tárgyi súlyának, egyben elégséges is a büntetési célok elérése érdekében ahhoz, hogy az elkövető és a társadalom más tagjai számára a jogkövető magatartás tanúsítását előmozdítsa. Ezért a szabadságvesztés büntetés tartamát – a közügyektől eltiltás érintetlenül hagyása mellett - 14 évre enyhítette.

[64] Az elsőfokú bíróság a szabadságvesztés büntetés végrehajtási fokozatát törvényesen határozta meg. A feltételes szabadságra bocsátás kizárásáról is megfelelően rendelkezett a Btk. 38. § (4) bekezdés e) pont eb) alpont felhívásával.

[65] Az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, a lefoglalt dolgokról és a bűnügyi költség viseléséről szóló rendelkezések megfelelnek a jogszabályi rendelkezéseknek. A Be. 321.§ (5a) bekezdésének 2024. március 1-től hatályos rendelkezése szerint, ha a bíróság, az ügyész vagy a nyomozó hatóság a lefoglalást megszünteti és a dolgot kiadni rendeli, de a dolog átvételére jogosult vagyoni érdekelt a lefoglalás megszüntetéséről és a dolog kiadásáról szóló határozat vagy a dolog átvételére vonatkozó felhívás, továbbá a vádemelés után a jogerős vagy véglegessé vált határozat közlésétől számított három hónapon belül nem veszi át a dolgot, akkor a dolog az állam tulajdonába kerül. Mivel erről a lefoglalás megszüntetéséről szóló határozatban kell rendelkezni, az ítélet e figyelmeztetése e jogszabályhelyen alapul.

[66] Fenti indokokra figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdés alapján megváltoztatta, egyéb rendelkezéseit a Be. 605. § (1) bekezdés alapján helybenhagyta.

[67] Terheltl vádlott által az elsőfokú ügydöntő határozat kihirdetésétől a jogerős határozat meghozataláig letartóztatásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe a Btk. 92.§ (1) és (2) bekezdése alapján rendelte beszámítani.

[68] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 615. § (1) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2025. február 20.

dr. Szalai Géza s.k.
s.k.

a tanács elnöke

dr. Szabó Ágnes Petra s.k.

előadó bíró

dr. Sárecz Szabina Martina

bíró

A Nyíregyházi Törvényszék 2024. május 2. napján kelt 6.B.206/2023/66. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 3.Bf.302/2024/21. számú ítéletében foglalt változtatásokkal 2025. február 20. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2025. február 20.

dr. Szalai Géza s.k.

a tanács elnöke

